

[Nyhed - Tilmeld dig POV's Ugebrev her](#)

Bjarke Larsen ▾

17/05-2018 | [f](#) [t](#) [in](#)

Selvfølgelig har tonen betydning, men ...

DEBAT – Ny bog om tonen i udlændingedebatten er desværre med til at grave grøfterne dybere. Hvis vi ikke bliver bedre til at tale sammen på tværs af de store uenigheder, ender vi som i USA, hvor det politiske klima bliver forpestet af gensidigt had, manglende forståelse af modpartens synspunkter og manglende vilje til at ville lytte til den anden side. Resultatet af et dybt polariseret samfund og et mere eller mindre handlingslammet politisk system er et samfund, der er ved at blive splittet fra hinanden, skriver Bjarke Larsen.

I sommeren 2000 blev den italiensk-belgiske [journalist Georges Ruggiu idømt 12 års fængsel](#) ved den internationale krigsforbryderdomstol i Arusha. Han havde erklæret sig skyldig i anklagerne om via en radiostation i Rwanda at have udspremt *hate speech*, som var med til at "accelerere" nedslagningen af mennesker under folkemordet i foråret 1994.

Hans tilfælde er ikke enestående.

Forud for borgerkrigen i Jugoslavien i begyndelsen af 1990'erne og de mange eksempler på etnisk udrensning gik en periode, hvor forskellige parter i den kommende konflikt bedrev intensiv *hate speech* mod de fremtidige fjender.

Journalister, forfattere og andre med ordet i deres magt var de centrale aktører, som gødede jorden for først dødspatuljer og senere regulær krig. Før borgerkrigen levede de forskellige befolkningsgrupper relativt fredeligt sammen på tværs af kultur, religion og sprog. Omkring 10 procent af alle ægteskaber gik således på tværs af en af disse skillelinjer. Denne relative harmoni måtte naturligvis nedbrydes først for at begrunde og opildne til de etniske udrensninger.

En pen dyppet i had er kort sagt en nødvendig forudsætning for, at sværdet kan dræbe

Sagens kerne er, at det hele vejen op gennem historien har vist sig umuligt at starte en krig – eller 'blot' en etnisk udrensning i mindre målestok – uden en forudgående periode med krigspropaganda og andre former for *hate speech*, hvor modstanderen dæmoniseres og fremstilles så umenneskeligt som muligt. En pen dyppet i had er kort sagt en nødvendig forudsætning for, at sværdet kan dræbe.

På vej mod et atomiseret samfund

Ud fra den viden har jeg aldrig kunnet forstå den modstand, der er mod at tale om "tonen i debatten". En modstand, der især trives på højrefløj, men ikke kun der.

Især hvis man, som jeg, ønsker så få juridiske indskrænkninger i ytringsfriheden som muligt, er det efter min mening uomgængeligt at agere verbal "sprogrogter" og pege på – og gå imod – de debattører, der går over stregen i den offentlige debat. Herunder selvfølgelig at feje for egen dør, men også at sige fra når ens egne meningsfæller går over stregen. Om ikke af anden grund, så fordi "ens egne" formodentlig er mere tilbøjelige til at tage imod kritik, end hvis det er dem fra det andet hold.

Evnen til at se splinten i andres øjne er perfektioneret i en grad, så det gang på gang fjerner fokus på det emne, der er til debat

Det sidste er en disciplin, der har yderst trange kår. Derimod er evnen til at se splinten i andres øjne perfektioneret i en grad, så det gang på gang fjerner fokus på det emne, der er til debat. Vi ser i disse år i USA, hvor galt det kan gå, når det politiske klima bliver forpestet af gensidigt had, manglende forståelse af modpartens synspunkter og manglende vilje til at ville lytte til den anden side. Resultatet af et dybt polariseret samfund og et mere eller mindre handlingslammet politisk system er et samfund, der er ved at blive splittet fra hinanden.

Jeg frygter, at vi er på vej i samme retning i Danmark og det øvrige Europa.

Vi ser det i stadig flere debatter, især de værdipolitiske men ikke længere kun der – men det er tydeligst i debatten om flygtninge, indvandring og integration. På den ene side er der en yderfløj, der bagatelliserer – eller ligefrem fornægter – de problemer, de seneste årtiers udvikling har skabt, som hylder multikulturalismen og ikke forsømmer mange muligheder for at kalde deres politiske modstandere for racister, islamofobere og lignende.

På den anden side er der en tilsvarende yderfløj, der kan puste det mindste problem op, som ser islamisme overalt, forudser dansk og vestlig kulturs snarlige undergang og ikke forsømmer en lejlighed til at kalde deres politiske modstandere naive, halahippier eller ligefrem terrorympatisører.

Ny bog med falsk varebetegnelse

Nu har Knud Lindholm Lau, der er talelærer og kommunikationsrådgiver, udgivet bogen "[Bare fordi at](#)", der ifølge forsiden handler om "sprog og forestillinger i udlændingebatten".

Lindholm Laus bog handler udelukkende om den ene side i debatten. Dem man kan kalde de indvandringskritiske, mens forfatteren selv er solidt placeret i den modsatte lejr blandt de indvandringsvenlige. Det gør, at bogen bliver ubrugelig og kun er med til at grave grøfterne dybere

Det er desværre falsk varebetegnelse, for bogen handler udelukkende om den ene side i debatten. Dem man kan kalde de indvandringskritiske, mens forfatteren selv er solidt placeret i den modsatte lejr blandt de indvandringsvenlige. Det gør, at bogen bliver ubrugelig og kun er med til at grave grøfterne dybere.

De indvandringskritiske får med grovfilen, mens Knud Lindholm Lau og hans fløj bliver positioneret som "de anstændige", der holder den pæne tone. De humane med de rigtige værdier.

Men det er jo løgn og latin. De indvandringsvenlige er lige så grove i tonen. For hvert eksempel i Laus bog kan der findes et lige så grelt eksempel fra den anden side. Men det forbigås i tavshed i "Bare fordi at", bortset fra en enkelt bisætning, hvor forfatteren siger, at han skam er imod det sprogbrug, der er brugt om Pia Kjærsgaard.

Er det virkelig alt, der er at sige om det?

Hvad med Georg Metz, der udgav en satirisk roman med titlen "Et frisk pust – eller Rottefængere i rosenbedet" (gæt selv hvem rottefængereren er) som en direkte parallel til Laus berettigede kritik af at omtale muslimer som forskellige dyr.

Hvad med Carstens Jensens infamiteter, [som jeg har skrevet om her](#)? Hvad med den årtier lange udskamning og latterliggørelse af hele DF-segmentet, deres livsstil, musiksmag, madvaner etc.?

Hvad med de mange, der viste deres foragt over for DF-vælgerne ved at "true" med at flytte til udlandet, da DF gik frem sidste valg? Hvad med den flittige brug af racisme-anklagerne? Hvad med de voldelige medlemmer af Antifascistisk Aktion, der prøver at forhindre medlemmer af For Frihed/Pegida Danmark i at demonstrere? Hvorfor er det ikke værd at beskæftige sig med?

Når man nu skriver en hel bog om emnet, ville det være rart, hvis den ikke kun indeholdt eksempler, men også noget, der kunne give den en vis faglig tyngde. F.eks. ved at den også indeholdt en analyse af, hvordan

tonen har udviklet sig over årene, hvor mange der står bag de helt grove udsagn og hvilken betydning de sociale medier har

Derudover er der meget andet dårligt at sige om bogen. Den indeholder side efter side med eksempler, der analyseres i en fordømmende tone, hvor alle udtalelser, der kan tolkes på flere måder, systematisk tolkes som udtryk for fremmedfjendskhed.

Og når man nu skriver en hel bog om emnet, ville det være rart, hvis den ikke kun indeholdt eksempler, men også noget, der kunne give den en vis faglig tyngde. F.eks. ved at den også indeholdt en analyse af, hvordan tonen har udviklet sig over årene, hvor mange der står bag de helt grove udsagn og hvilken betydning de sociale medier har (der er mange gætteri og påstande i debatten, men hvad er der evidens for?). Men nej. Alt dette er helt fraværende.

Fra kritik til et ønske om censur

Når bogen er så ensidig og fagligt ufunderet, som den er, kan man vel ikke vente andet end ensidige og forudsigelige reaktioner.

På Altinget er Paula Larrain ukritisk begejstret og kalder den ligefrem "[årets vigtigste bog](#)", og her på POV var Lone Theils også positiv og kalder bogen "[skræmmende læsning om skredet i vort demokratiske samfund](#)". Også Jacob Møllerup er [begejstret i Politiken](#).

Modsat mener den nationalkonservative debattør og formand for Dansk Samling, Morten Uhrskov Jensen, at bogen er "[årets hidtil mest seriøse forsøg på at indskrænke ytringsfriheden](#)", og han mener, at "Knud Lindholm Lau trækker nazikortet et utal af gange i sit propagandaskrift", at han kritikløst blander stort og småt og at han groft mistolker en lang række udsagn for at få dem til at passe ind i sine teorier.

Det sidste er jeg enig i, mens det første mener jeg er en klar fejllæsning af bogen – selv om jeg godt forstår, han kan få den tanke. For vi ser i disse år stigende krav fra venstreorienterede kredse med rødder i identitetspolitikken, der forsøger at indskrænke andres ytringsfrihed.

Det er for mig at se afgørende vigtigt, at vi har vilje og lyst til at lytte til hinanden, prøve at forstå hinanden og at gå i dialog med hinanden

Og det er lige præcis der, debatten om tonen i debatten bliver problematisk, og når også derfor så mange reagerer negativt: Fordi kritikken alt for ofte følges af ønsker om øget censur og indskrænkninger i ytringsfriheden.

Det er for mig at se afgørende vigtigt, at vi har vilje og lyst til at lytte til hinanden, prøve at forstå hinanden og at gå i dialog med hinanden. Ikke at udelukke andres meninger ved at kræve bøger fjernet fra pensum, kræve bestemte ytringer bandlyst fra det offentlige rum eller hindre andre i at demonstrere. Som vi i disse dage ser det [i angrebene på teaterforestillingen White Nigger/Black Madonna](#), hvor plakater er blevet revet ned eller malet over, og forfatterne har bøjet sig for krav om, at såvel titlen som indholdet skulle ændres.

Bønnemøder i sekten

Men det er tilsyneladende ikke debat, forfatteren ønsker sig, men bekræftelse. De arrangementer, han holder om bogen, er præget af enten kun at have [repræsentanter for det ene synspunkt](#) til stede i panelet, eller kun at have Lau selv til stede, f.eks. ved et arrangement i Dansk Journalistforbunds regi. Det vil jeg ikke kalde debat men snarere bønnemøder i sekten.

Det er ærgerligt, for jeg er som nævnt helt enig med forfatteren i, at det er vigtigt at forholde sig kritisk til tonen i debatten. Emnet er ganske enkelt for vigtigt til, at man konsekvent kun ser på den ene side af debatten, og derfor er "Bare fordi at" ikke bare skønne spildte kræfter men direkte kontraproduktiv.

Øv.

Disclaimer: Første del af denne blog brugte jeg for nogle år siden i et debatindlæg i Weekendavisen.

Topillustration: Flickr.

Kategorier

[DK](#) [Featured](#) [Kultur og Medier](#) [Politik](#)

Tags: [Bjarke Larsen](#), [Carsten Jensen](#), [dæmonisering](#), [Debat](#), [dialog](#), [Georg Metz](#), [grøftegravning](#), [Knud Lindholm Lau](#), [Samfundsdebat](#), [tonen](#), [udlændingepolitik](#), [Ytringsfrihed](#)

POINT of VIEW International er et uafhængigt medie og en platform for selvstændige skribenter.

Vi arbejder ud fra en overbevisning om væsentligheden af fri og gratis adgang til god journalistik, analyse og debat. Derfor har POV ingen betalingsmur, ligesom vi heller ikke finansieres med banner- eller pop-up-reklamer.

Derfor er vi også afhængig af læsernes støtte.

Selv små beløb gør en stor forskel, både for POV og for skribenterne.

Du kan hjælpe os ved at abonnere på POV med et fast støttebeløb via PayPal eller en enkelt donation via MobilePay.

Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) og et enkelt klik på logoet nedenfor eller via nummeret her: [MobilePay 40 12 19 68](#)

Støt POV som abonnent

Nedenfor kan du vælge at støtte POV med et fast, månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Donations-niveau

Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned

Ønsker du at støtte den skribent, der har skrevet ovenstående, så klik på hjertet til højre ud for skribentens foto og navn – i toppen af siden.

POV WEEKEND – UGEBREV HVER FREDAG MORGEN

Husk også at tilmelde dig ugebrev POV WEEKEND. Tilmelding kan ske her, hvorefter du fremover vil modtage ugebrevet hver fredag. Det er naturligvis gratis.

[Nyhed – Tilmeld dig POV's Ugebrev her](#)